

Asia C-757/22

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

15.12.2022

Ennakkoratkaisupyynnön esittävä tuomioistuin:

Bundesgerichtshof (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa)

Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

10.11.2022

Vastaaaja ja Revision-menettelyn valittaja:

Meta Platforms Ireland Limited

Kantaja ja Revision-menettelyn vastapuoli:

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände
– Verbraucherzentrale Bundesverband e. V.

BUNDESGERICHTSHOF

VÄLIPÄÄTÖS

[– –]

tekemispäivä:

10.11.2022

[– –] –] –]

[– –] –] –]

[– –] –] –]

[– –] –] –]

Asiassa

Meta Platforms Ireland Limited, [– –],

vastaajana ja Revision-menettelyn valittajana,

– [– –] –

vastaan

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände –
Verbraucherzentrale e. V. (kuluttajaneuvontayhdistysten keskusjärjestö), [– –],

kantajana ja Revision-menettelyn vastapuolena,

– [–] –

Bundesgerichtshofin ensimmäinen siviilijaosto on [– –]

päättänyt seuraavaa:

- I. Asian käsittelyä lykätään.
- II. Unionin tuomioistuimelle esitetään seuraava kysymys luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus; EUVL L 119 4.5.2016, s. 1; jäljempänä tietosuoja-asetus) tulkinnasta:

Onko kyseessä tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu oikeudenloukkaus ”käsittelyssä”, kun kuluttajien etuja puolustava yhdistys vetoaa kanteessaan rekisteröidyn oikeuksien loukkaamiseen sillä perusteella, että tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä, luettuna yhdessä tietosuoja-asetuksen 13 artiklan 1 kohdan c ja e alakohdan kanssa, säädettyjä tietojenkäsittelyn tarkoitusta ja henkilötietojen vastaanottajaa koskevia tiedonantovelvollisuuksia ei ole noudatettu?

Perusteet:

- 1 A. Vastapuoli on kieltokanteista kuluttajan oikeuksien loukkausten ja muiden rikkomisten yhteydessä annetun lain (Gesetz über Unterlassungsklagen bei Verbraucherrechts- und anderen Verstößen, jäljempänä UKlaG) 4 §:n mukaiseen oikeutettujen yksikköjen luetteloon merkitty osavaltioiden kuluttajaneuvontayhdistysten keskusjärjestö. Irlantiin sijoittautunut valittaja Meta Platform Ireland Limited (aiemmin Facebook Ireland Limited) ylläpitää osoitteessa www.facebook.de Facebook-verkkoalustaa, jota käytetään henkilökohtaisten ja muiden tietojen vaihtoon. Valittajan sisaryhtiö Facebook Germany GmbH, jonka kotipaikka on Saksassa, mainostaa siellä kyseisellä verkkoalustalla olevan mainostilan saatavuutta ja tukee valittajan paikallisia mainostajia. Valittaja on Saksassa olevien mainostajien sopimuskumppani. Lisäksi valittaja käsittelee Facebookin saksalaisten asiakkaiden tietoja. Valittajan ja Facebook Germany GmbH:n emoyhtiön kotipaikka on Amerikan Yhdysvalloissa.
- 2 Facebook-verkkoalustalla on niin kutsuttu sovelluskeskus, jossa valittaja asettaa käyttäjien saataville muun muassa kolmansien osapuolten maksuttomia pelejä.

Kun sovelluskeskuksessa vierailtiin 26.11.2012, siellä tarjottiin The Ville -nimistä peliä, jonka ”Sofort spielen” (Pelaa nyt) -painikkeen alla annettiin seuraavat tiedot:

Kun napsautat ”Pelaa”, tämä sovellus saa seuraavat tiedot:

- Yleiset tietosi (?)
- Sähköpostiosoitteesi
- Tietoja sinusta
- Tilapäivityksesi

Tämä sovellus saa julkaista nimissäsi muun muassa pistetilanteesi.

3 Lisäksi mainittiin seuraavaa:

Jatkamalla hyväksyt sovelluksen The Ville käyttöehdot ja tietosuojakäytännön.

Käyttöehdot ja tietosuojasäännöt asetettiin saataville sähköisen linkin kautta. Vastaavat tiedot annettiin Diamond Dash- ja Wetpaint Entertainment -nimisten pelien yhteydessä niin ikään ”Pelaa nyt” -painikkeen alla. Scrabble-pelin osalta tiedot päättyivät seuraavaan virkkeeseen:

Tämä sovellus saa julkaista nimissäsi muun muassa tilapäivityksiä ja valokuvia.

4 Vastapuoli väittää, että sovelluskeskuksen ”Pelaa nyt” -painikkeen alla esitetyt tiedot ovat sopimattomia muun muassa sillä perusteella, että menettely on ollut lainvastaista sen vuoksi, että käyttäjän tehokasta tietosuojaoikeudellista suostumusta koskevia lakisääteisiä vaatimuksia ei ole noudatettu. Lisäksi vastapuoli katsoo, että Scrabble-peliä koskevien tietojen viimeisessä virkkeessä on kyse yleisestä sopimusehdosta, joka on kohtuuttomalla tavalla epäedullinen käyttäjän kannalta.

5 Vastapuoli on vaatinut, että valittajaa kielletään uhkasakon uhalla

1. esittämästä pelejä Saksassa vakituisesti asuville kuluttajille suunnatussa kaupallisessa toiminnassa osoitetta www.facebook.com vastaavalla internetsivustolla niin sanotussa sovelluskeskuksessa siten, että napsauttamalla ”Pelaa”-painikkeen kaltaista painiketta kuluttaja ilmoittaa, että pelin ylläpitäjä saa valittajan ylläpitämän sosiaalisen verkon välityksellä kuluttajasta tässä verkossa olevia henkilötietoja ja että se saa luvan siirtää (julkaista) tietoja kuluttajan nimissä, kuten visuaalisista [tässä asiassa ei painetuista] näyttökuvista ilmenee;
2. sisällyttämästä Saksassa vakituisesti asuvien kuluttajien kanssa tehtäviin sopimuksiin seuraavaa lauseketta tai sen kanssa

samansisältöisiä lausekkeita sovellusten käytöstä sosiaalisessa verkossa sekä vetoamasta lausekkeisiin tietojen siirtämisestä pelien ylläpitäjille:

Tämä sovellus saa julkaista nimissäsi muun muassa tilapäivilyksiä ja valokuvia.

- 6 Vastapuoli on lisäksi vaatinut valittajaa korvaamaan kehoitusmenettelystä aiheutuneet kulut, joiden määrä on 200 euroa, korkoineen. Vastapuoli on nostanut nyt käsiteltävän kanteen riippumatta siitä, onko rekisteröidyn tietosuojaoikeuksia tosiasiallisesti loukattu ja ilman tällaiselta henkilöltä saatua valtuutusta.
- 7 Landgericht [Berlin] ([Berliinin] alueellinen alioikeus, Saksa) ratkaisi asian kanteen mukaisesti valittajan vahingoksi (Landgericht Berlin, ZD 2015, 133). Valittajan tekemää valitusta ei hyväksytty (Oberlandesgericht (osavaltion ylioikeus, Saksa), GRUR-RR 2018, 115). Revision-valituksessaan, jonka hylkäämistä vastapuoli vaatii, valittaja toistaa vaatimuksensa kanteen hylkäämisestä.
- 8 Jaosto on 28.5.2020 tekemällään päätöksellä (I ZR 186/17, GRUR 2020, 896 = WRP 2020, 1182 – App-Zentrum I) päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen tietosuoja-asetuksen VII luvun ja erityisesti 80 artiklan 1 ja 2 kohdan sekä 84 artiklan 1 kohdan tulkinnasta, jotta voidaan selvittää tietosuoja-asetuksen mukaista oikeustilaa, joka on tullut voimaan Revision-menettelyn aikana ja joka on merkityksellinen tulevaisuudessa nostettavien kieltokanteiden kannalta:

Ovatko tietosuoja-asetuksen VIII luvun ja erityisesti sen 80 artiklan 1 ja 2 kohdan sekä 84 artiklan 1 kohdan säännökset esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan – kyseisen asetuksen valvonnasta ja täytäntöönpanosta vastaavien valvontaviranomaisten toimintavallan ja rekisteröityjen käytettävissä olevien oikeussuojakeinojen ohella – yhtäältä kilpailijoilla ja toisaalta kansallisen lainsäädännön nojalla oikeutetuilla järjestöillä, yhdistyksillä ja kamareilla on tietosuoja-asetuksen rikkomisen perusteella oikeus nostaa loukkaajaa vastaan siviilituomioistuimessa kanne riippumatta siitä, onko yksittäisten rekisteröityjen tosiasiallisia oikeuksia loukattu, ja ilman rekisteröidyltä saatua valtuutusta, vetoamalla kuluttajansuojalainsäädännön rikkomiseen, sopimattomien kaupallisten menettelyjen kieltoon tai pätemättömien yleisten sopimusehtojen käytön kieltoon?

- 9 Unionin tuomioistuin on ratkaissut tämän kysymyksen 28.4.2022 antamallaan tuomiolla (C-319/20, [– –] Meta Platforms Ireland) seuraavasti:

Tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että se ei ole esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa sallitaan kuluttajansuojayhdistyksen nostaa kanne tuomioistuimessa sille tätä varten annetun valtuutuksen puuttuessa ja riippumatta rekisteröityjen tosiasiallisten oikeuksien

- loukkaamisesta henkilötietojen suojan oletettua loukkaajaa vastaan vetoamalla sopimattomien kaupallisten menettelyjen kiellon, kuluttajansuojalain tai pätemättömien yleisten sopimusehtojen käyttöä koskevan kiellon rikkomiseen, kun kyseisten tietojen käsittely voi vaikuttaa yksilöityjen tai yksilöitävissä olevien luonnollisten henkilöiden kyseiseen asetuksiin perustuviin oikeuksiin.
- 10 B. Unionin tuomioistuimen 28.4.2022 antamasta tuomiosta käy ilmi, että käsiteltävässä asiassa kyseessä olevia säännöksiä, jotka koskevat sopimattoman kilpailun estämisestä annetun lain (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, jäljempänä UWG) 8 §:n 3 momentin 3 kohdassa ja UKlaG:n 3 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdassa, luettuna yhdessä 2 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen 11 kohdan kanssa, tarkoitettua asiavaltuutta, on tietosuojasetuksen soveltamisalalla tulkittava unionin oikeuden mukaisesti ottamalla huomioon asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset. Se, onko vastapuolen kannevaatimuksissa, jotka perustuvat tietojenkäsittelyn tarkoitusta ja henkilötietojen vastaanottajaa koskevien tiedonantovelvollisuuksien noudattamatta jättämiseen, kyse tietosuojasetuksen 80 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua ”käsittelyssä” tapahtuneesta oikeuksien loukkaamisesta, riippuu tämän säännöksen tulkinnasta, joka ei ole yksiselitteinen. Ennen valittajan Revision-valituksen ratkaisemista asian käsittelyä on tämän vuoksi lykättävä jälleen, ja unionin tuomioistuimelle on esitettävä ennakkoratkaisupyyntö SEUT 267 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan ja kolmannen kohdan nojalla.
- 11 I. Toisen asteen tuomioistuin on todennut perustellusti, että kannevaatimukset ovat oikeutettuja. Valittajan tekemän Revision-valituksen menestymisen kannalta on näin ollen ratkaisevaa se, onko toisen asteen tuomioistuin tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että kanne voidaan ottaa tutkittavaksi. Sen edellytyksenä on, että pääasiassa vastapuolena olevan kuluttajajärjestön kaltaisilla oikeutetuilla yksiköillä on tietosuojasetuksen voimaantulon jälkeen UWG:n 8 §:n 3 momentin 3 kohdan ja UKlaG:n 3 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan nojalla oikeus nostaa kyseisen asetuksen rikkomisten vuoksi siviilituomioistuimessa kanne riippumatta siitä, onko yksittäisten rekisteröityjen oikeuksia tosiasiallisesti loukattu ja ilman rekisteröidyltä saatua valtuutusta, kun kyseessä on UWG:n 3a §:ssä tarkoitettu lainvastainen menettely, UKlaG:n 2 §:n 2 momentin ensimmäisen virkkeen 11 kohdassa tarkoitettu kuluttajansuojalainsäädännön rikkominen tai UKlaG:n 1 §:ssä tarkoitettu pätemättömien yleisten sopimusehtojen käyttö (Bundesgerichtshof, GRUR 2020, 896 [17–32 kohta ja 55–62 kohta] – App-Zentrum I).
- 12 II. Vastapuolen asiavaltuus käsiteltävässä asiassa riippuu siitä, vetoaako vastapuoli kanteessaan tietosuojasetuksen 80 artiklan 2 kohdan mukaisesti siihen, että kyseiseen asetukseen perustuvia rekisteröidyn oikeuksia on loukattu ”käsittelyssä”.

- 13 1. Jaosto katsoi 28.5.2020 tekemässään ennakkoratkaisupyyntöön esittämistä koskevassa päätöksessä, että Saksan UWG:n 8 §:n 3 momentin 3 kohdan ja UKlaG:n 3 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan mukaista vastapuolen asiavaltuutta ei sen vuoksi, että käsiteltävän asian kannevaatimus kohdistuu pelkästään tietosuoja-oikeuden objektiiviseen täytäntöönpanoon, voida johtaa tietosuoja-asetuksen VIII luvun säännöksistä (ks. Bundesgerichtshof, GRIIR 2020, 896 [35 kohta] – App-Zentrum I). Jaosto on katsonut, että tällainen asiavaltuus ei voi perustua tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 1 tai 2 kohtaan eikä 84 artiklan 1 kohtaan ja että kyseisen asetuksen sanamuodon, lainsäädännöllisen asiayhteyden ja sääntelytavoitteen valossa on kyseenalaista, onko sillä yhdenmukaistettu henkilötietojen suojaa koskevien aineellisten säännösten lisäksi myös kyseisen asetuksen mukaisten oikeuksien täytäntöönpano. Tätä taustaa vasten jaosto on esittänyt unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisumenettelyn puitteissa kysymyksen siitä, sisältääkö tietosuoja-asetus edustajakannetta koskevan asiavaltuuden osalta tyhjentyvän sääntelyn, joka on esteenä UWG:n 8 §:n 3 momentin 3 kohdan ja UKlaG:n 3 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan soveltamiselle käsiteltävässä asiassa (Bundesgerichtshof, GRUR 2020, 896 [33–54 kohta] – App-Zentrum I).
- 14 Unionin tuomioistuin on jaoston ennakkoratkaisupyyntöä esittämästä näkemyksestä (Bundesgerichtshof, GRUR 2020, 896 [37 kohta sekä 60 ja 62 kohta] – App-Zentrum I) poiketen kuitenkin todennut, että vastapuolen asiavaltuus voi perustua tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohtaan (unionin tuomioistuin, [– –] 49 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland). Unionin tuomioistuin katsoi, että kyseisessä säännöksessä jätetään jäsenvaltioille harkintavaltaa sen täytäntöönpanon osalta. Jotta tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu edustajakanne voidaan nostaa, jäsenvaltioiden on käytettävä kyseisessä säännöksessä niille annettua mahdollisuutta säätää kansallisessa lainsäädännössään tällaisesta rekisteröityjen edustamistavasta (ks. unionin tuomioistuin, [– –] 59 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland).
- 15 Unionin tuomioistuimen antaman tuomion perusteella on siis tutkittava, kuuluvatko käsiteltävässä asiassa merkitykselliset UWG:n 8 §:n 3 momentin 3 kohdan ja UKlaG:n 3 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan säännökset kullekin jäsenvaltiolle tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa annetun harkintavallan piiriin. Tämä harkintavaltaa on määritettävä tulkitsemalla tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohtaa ottamalla huomioon sen sanamuoto sekä kyseisen asetuksen rakenne ja tavoitteet (ks. unionin tuomioistuin, [– –] 62 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland). Tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa jäsenvaltioille annettu mahdollisuus säätää edustajakannemekanismista henkilötietojen suojan oletettua loukkaajaa vastaan edellyttää tiettyjä henkilöllisiä ja aineellista soveltamisalaa koskevien vaatimusten täyttymistä (unionin tuomioistuin, [– –] 63 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland). Tässä asiassa henkilöllistä soveltamisalaa koskevat vaatimukset tosin täyttyvät. Sitä vastoin on epäselvää, täyttyvätkö myös kaikki tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdan aineellista soveltamisalaa koskevat vaatimukset täysimääräisesti nyt kyseessä olevien kannevaatimusten sisällön osalta.

- 16 2. Vastapuolelle UWG:n 8 §:n 3 momentin 3 kohdan ja UKlaG:n 3 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen 1 kohdan nojalla myönnetty asiavaltuus kuuluu tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdan henkilölliseen soveltamisalaan. Vastapuoli, joka on kuluttajien etuja puolustava yhdistys, täyttää tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 1 kohdassa asetetut edellytykset, jotka koskevat voittoa tavoittelemattoman elimen, järjestön tai yhdistyksen asiavaltuutta (ks. unionin tuomioistuin, [– –] 65 ja 79 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland).
- 17 3. Käsiteltävässä asiassa ei ole selvää, täyttyvätkö tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdan vaatimukset, jotka ovat merkityksellisiä aineellisen soveltamisalan kannalta, täysimääräisesti.
- 18 a) Vastapuolen asiavaltuuden esteenä ei kuitenkaan ole se, että vastapuoli on nostanut kanteen riippumatta siitä, onko rekisteröidyn oikeutta tietosuojaan tosiasiallisesti loukattu, ja ilman tällaisen henkilön valtuutusta (ks. Bundesgerichtshof, GRUR 2020, 896 [7 kohta] – App-Zentrum I ja unionin tuomioistuin, [– –] 36 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland). Kanteen kohteena on tosin vain valittajan sovelluskeskuksen esitystavan abstrakti tutkiminen objektiivisen tietosuojaoikeuden kannalta (ks. käsiteltävän asian kannevaatimuksista Bundesgerichtshof, GRUR 2020, 896 [62 kohta] – App-Zentrum I). Unionin tuomioistuin on kuitenkin jo todennut, että tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yksiköltä ei voida edellyttää, että se yksilöi etukäteen henkilön, jonka tietoja on väitetyksi erityisesti käsitelty kyseisen asetuksen säännösten vastaisesti. Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettu rekisteröidyn käsite kattaa paitsi ”tunnistetun luonnollisen henkilön”, myös ”tunnistettavissa olevan luonnollisen henkilön” eli luonnollisen henkilön, joka voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa tunnistetietojen, kuten erityisesti nimen, henkilötunnuksen, sijaintitiedon tai verkkotunnistetietojen, perusteella. Näin ollen sellaisen henkilöluokan tai henkilöryhmän nimeäminen, jota tällainen kohtelu koskee, voi myös riittää tällaisen edustajakanteen nostamiseen (ks. unionin tuomioistuin, [– –] 68 kohta ja sitä seuraava kohta [– –] – Meta Platforms Ireland). Sovelluskeskuksen suunnittelun kohteena ovat Facebookin verkkoalustan käyttäjät, jotka olivat kiinnostuneita siellä tarjotun pelin pelaamisesta ja jotka saattoivat näin ollen mahdollisesti antaa suostumuksensa henkilötietojensa käsittelyyn ”Pelaa nyt” -painiketta napsauttamalla, ovat tunnistettavissa olevia luonnollisia henkilöitä edellä tarkoitettulla tavalla.
- 19 b) Tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdan soveltamiselle ei myöskään ole esteenä se, että vastapuoli väittää, että kuluttajien henkilötietojen suoja koskevien sääntöjen rikkominen johtaa samanaikaisesti muiden sellaisten sääntöjen rikkomiseen, joiden tarkoituksena on suojata kuluttajia tai torjua sopimattomat kaupalliset menettelyt (ks. unionin tuomioistuin, [– –] 66 kohta ja 77–82 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland).
- 20 c) Tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa edellytetään lisäksi, että vastapuolena oleva yhdistys väittää, että kyseiseen asetukseen perustuvia rekisteröidyn oikeuksia on loukattu ”käsittelyssä”. Ei ole selvää, täyttyykö tämä

edellytys käsiteltävän asian olosuhteissa. Ennakkoratkaisukysymyksellä pyritään selvittämään oikeudelliset vaatimukset, jotka on tässä yhteydessä asetettava.

- 21 aa) Tätä ennakkoratkaisukysymystä ei ole ratkaistu jo käsiteltävän asian yhteydessä 28.4.2022 annetulla unionin tuomioistuimen tuomiolla *Meta Platforms Ireland*. Unionin tuomioistuin ei ole tuomiossaan tarkentanut edellytyksiä, joiden on unionin oikeuden säännösten mukaan täytyttävä, jotta voidaan katsoa, että tietosuoja-asetukseen perustuvia rekisteröidyn oikeuksia on loukattu ”käsittelyssä”.
- 22 bb) Tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa olevan käsitteen ”käsittelyssä” tulkinta ei ole yksiselitteinen. Epäselvää on jo se, missä olosuhteissa on kyseessä ”käsittely”, ja erityisesti, onko siitä kyse käsiteltävässä asiassa puheena olevassa tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnissä (tästä jäljempänä 27–31 kohta). Vaikka näin olisikin, herää kysymys siitä, tapahtuuko loukkaaminen tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun käsittelyn seurauksena [80 artiklan 2 kohdan saksankielisessä versiossa ”infolge einer Verarbeitung” eli käsittelyn seurauksena] (tästä 32–34 kohta).
- 23 1) Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 2 alakohdan mukaan käsittelyllä tarkoitetaan toimintoa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, käyttöä, tietojen luovuttamista siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista. Kyseisen säännöksen sanamuodosta ja erityisesti ilmaisusta ”[jokaista] toimintoa” ilmenee, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut antaa käsittelyn käsitteelle laaja merkitys. Tätä tulkintaa tukee se, että kyseisessä säännöksessä mainittujen toimintojen luettelo ei ole tyhjentävä, mikä ilmenee ilmaisusta ”kuten” (unionin tuomioistuimen tuomio 24.2.2022, C-175/20, [– –] 35 kohta [– –] – *Valsts ierņēmumu dienests*).
- 24 2) Käsiteltävässä asiassa on otettava huomioon, että vastapuoli väittää, että valittaja on rikkonut tiedonantovelvollisuuttaan, joka koskee käyttäjän henkilötietoja käsittelyyn antaman suostumuksen tarkoitusta ja laajuutta (*Bundesgerichtshof, GRUR 2020, 896 [19 kohta]* – *App-Zentrum I* ja unionin tuomioistuin, [– –] 35 kohta [– –] – *Meta Platforms Ireland*).
- 25 Kanteen kohteena on pelien esitystapa valittajan verkkoalustalla sijaitsevassa sovelluskeskuksessa ja maininta, jonka mukaan sovellus saa julkaista käyttäjän nimissä tiettyjä tämän henkilökohtaisia tietoja (unionin tuomioistuin [– –] 35 kohta [– –] – *Meta Platforms Ireland*). Vastapuoli on nostanut kanteen riippumatta siitä, onko rekisteröidyn oikeutta tietosuojaan tosiasiallisesti loukattu, ja ilman tällaisen henkilön valtuutusta (*Bundesgerichtshof, GRLIR 2020, 896 [7 kohta]* – *App-Zentrum I* ja unionin tuomioistuin, [– –] 36 kohta [– –] – *Meta Platforms Ireland*).

- 26 Kanteen kohteena ei siis ole kysymys siitä, loukkaako valittaja käyttäjän oikeutta tietosuojaan sillä hetkellä, kun käyttäjä napsauttaa sovelluskeskuksessa painiketta ”Pelaa nyt” tai ”Pelaa”, jolloin hänen henkilötietojensa käsittely mahdollisesti käynnistyy. Riidanalaista ei ole myöskään se, loukkaavatko tällaisen painikkeen napsauttamisen jälkeen suoritettavat automatisoidut toiminnot, jotka liittyvät käyttäjän henkilötietoihin, hänen tietosuojaa koskevia oikeuksiaan.
- 27 3) Jaoston käsityksen mukaan ei voida yksiselitteisesti vastata siihen, kuuluuko se, että käsiteltävässä asiassa on jätetty noudattamatta tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä virkkeestä ja 13 artiklan 1 kohdan c ja e alakohdasta johtuvaa velvollisuutta toimittaa rekisteröidylle tiedot tietojenkäsittelyn tarkoituksesta ja henkilötietojen vastaanottajasta tiiviisti esitetystä, läpinäkyvässä, helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä (ks. Bundesgerichtshof, GRUR2020, 896 [30 kohta] – App-Zentrum I), tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettua käsittelyn käsitteen piiriin.
- 28 ”Käsittely” voisi sanamuodon mukaan edellyttää, että henkilötietoihin puututaan välittömästi tai ainakin välillisesti [– –] [oikeuskirjallisuus]. Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettu ”toiminto” voisi edellyttää toimintaa, jonka seurauksena tiedoille tapahtuu jotakin tai niitä käsitellään, jolloin siihen ei mahdollisesti kuulu tiedonantovelvollisuus, joka liittyy tietojen myöhempää käyttöä koskevan suostumuksen saamiseen [– –] [oikeuskirjallisuus]. Myös lainsäädännöllinen asiayhteys voi puhua sitä vastaan, että käsittelyn käsite sisältää tiedonantovelvollisuudet. Rekisterinpitäjän suunnitteleman tietojenkäsittelyn tarkoitusta ja laajuutta koskevissa tiedonantovelvollisuuksissa on kyse henkilötietojen varsinaista käsittelyä edeltävästä vaiheesta.
- 29 Toisaalta unionin tuomioistuin on, ottaen huomioon laajasti tulkittavan käsittelyn käsitteen, todennut, että se kattaa myös toiminnot, joilla pelkästään ”käynnistetään” tietojen kerääminen ja näin ollen toiminto, jonka lainsäätäjällä on nimenomaisesti katsonut esimerkiksi käsittelystä (unionin tuomioistuin, [– –] 37 kohta [– –] – Valsts ienēmumu dienests). Käsiteltävän asian tilanne voi olla samankaltainen, koska kanteessa riitautettu sovelluskeskuksen esitystapa antoi käyttäjälle mahdollisuuden käynnistää välittömästi toiminto napsauttamalla kerran kyseistä painiketta, mikä johti hänen henkilötietojensa käsittelyyn ilman muita välivaiheita.
- 30 Laajaa tulkintaa näyttää lisäksi tukevan tietosuoja-asetuksen tavoite varmistaa luonnollisten henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien tehokas suoja ja erityisesti se, että jokaisella on oikeus henkilötietojensa korkeatasoiseen suojaan (ks. unionin tuomioistuin, [– –] 73 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland).
- 31 Laajaa tulkintaa voi puoltaa myös se, että rekisterinpitäjän on tietosuoja-asetuksen 13 artiklan 1 kohdan mukaan täytettävä käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva tiedonantovelvollisuus ”silloin, kun henkilötietoja saadaan”. Koska rekisteröidylle toimitettavien tietojen tarkoituksena on toimia perustana sille, antaako hän

suostumuksen tietojensa käsittelyyn vai vastustaako hän sitä, ja tämä tarkoitus ei toteutuisi, jos hän saisi tiedot vasta tietojen keräämisen alettua, nämä tiedot olisi toimitettava ennen kuin tiedonsiirto käynnistyy [– –] [oikeuskirjallisuus]. Tämä viittaa siihen, että lainsäätäjä on katsonut, että tietojen keräämisen käsite on ymmärrettävä laajasti ja että se kattaa myös tilanteen, joka edeltää teknisen tiedonkeruun aloittamista.

- 32 4) Vaikka käsiteltävässä asiassa kyseessä oleva tiedonantovelvollisuus kuuluisi tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettuna ”käsittelyn” piiriin, esiin nousee vielä kysymys siitä, vetoaako vastapuoli käsiteltävässä asiassa siihen, että loukkaaminen on tapahtunut tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna ”käsittelyssä”.
- 33 Ilmaisu käsittelyn seurauksena [80 artiklan 2 kohdan saksankielisessä versiossa ”infolge einer Verarbeitung” eli käsittelyn seurauksena] voi viitata siihen, että tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohdassa jäsenvaltioille annettu harkintavalta ulottuu ainoastaan sellaisesta edustajakannetta koskevasta asiavaltuudesta säättämiseen, jonka perusteella voidaan vedota tietosuoja-asetuksessa säädettyjen rekisteröidyn oikeuksien sellaiseen loukkaamiseen, joka johtuu tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettuna tietojen käsittelyn toiminnosta ja joka siis on seuraus tällaisesta toiminnosta.
- 34 Sitä vastoin tietosuoja-asetuksen tavoite varmistaa luonnollisten henkilöiden perusoikeuksien ja -vapauksien tehokas suoja ja erityisesti se, että jokaisella on oikeus henkilötietojensa korkeatasoiseen suojaan (ks. unionin tuomioistuin, [– –] 74 kohta [– –] – Meta Platforms Ireland), voi puoltaa sitä, että edustajakannetta koskeva asiavaltuus ulottuu myös tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä virkkeessä ja 13 artiklan 1 kohdan c ja e alakohdassa tarkoitettuun velvollisuuteen, jonka mukaan tiedot tietojenkäsittelyn tarkoituksesta ja henkilötietojen vastaanottajasta on toimitettava tiiviisti esitetyssä, läpinäkyvässä, helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa selkeällä ja yksinkertaisella kielellä. Tältä osin olisi puolestaan otettava huomioon, että tällä tiedonantovelvollisuudella valmistellaan myös rekisteröidyn suostumusta, joka on tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan keskeinen edellytys henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudelle.
- 35 III. Jaosto huomauttaa täydentävästi, että sen 28.5.2020 tekemässä ennakkoratkaisupyyntöä esittämistä koskevassa päätöksessä esitetty kysymys voi ainakin soveltuvin osin tulla uudelleen esiin siinä tapauksessa, että unionin tuomioistuin vastaa nyt esitettyyn ennakkoratkaisukysymykseen siten, että asiavaltuus ei käsiteltävässä asiassa voi perustua tietosuoja-asetuksen 80 artiklan 2 kohtaan.

[– –]